

9. Josefstadtu (fml. König), 10. Brnu (fzm. Ringelsheim), 11. Levovu (fcm. Würtemberg), 12. Hermanstadtu (fml. Schönfeld), 13. Zagrebu (general konjeniški plem. Ramberg), 14. Innsbrucku (fzm. Thun-Hohenstein), 15. Sarajevu (general kavalerijski plem. Appel).

Vsak regiment ostane ob času miru doma v svojem naborskem okoliši, le po jeden bataljon odpošlje se drugam, če je kde n. pr. v Bosni treba zaradi kakšne praske več vojakov. Dobroto tega bodo vsi lahko priznavali, če se spomnijo, kako so ob časi vojske v Hercegovini in Bosni morali rezervisti pod puško, med tem ko so drugi in mlajši vojaki mirno v svojih kosarnah ostali. Cesar namreč niso smeli redne mlade vojske v Bosno poslati, ker se je bilo bati, da jo utegnemo drugod potrebovati. Kajti ni se bilo zanesti ne na Italijane pa ne Nemce in Ruse.

Zato so morali rezervisti v Bosno in Hercegovino. Temu se prihaja zanaprej lepo v okom pa vendar se ni bati, da bi vojaške oddelke ali kore trgali. No in vse te važne premembe završijo se v kratkem in brez velikih stroškov. — Stanejo komaj malo čez 1/2 milijona.

Prebrisani nemški Prajzi so uže davno vojake na ta način imeli razpostavljene. Zato so l. 1866 hipoma vdrli na Česko od dveh strani z mogočnima vojskoma, zlasti pa so l. 1870 proti Francozom naenkrat toliko vojske nagнали, da so jih kar obsipali s kroglijami. No, in zakaj pa tedaj nismo toliko časa pri nas jednako razpostavili svojih regimentov? Zato, ker so nemški liberalci to zabranjevali! Zakaj? Iz strahu pred Slovani, zlasti pred Čehi. Bali so se, da nebi nenemški regimenti se navzeli doma narodnega duha z oficirji vred in tako nasilstvu nemških liberalcev v najvišjih krogih nevarni postali.

Celih 20 let so vedeli toliko potrebno premembo zabranjevati. Rajše so videli vse cesarstvo v nevarnosti, kakor da bi bili v pametno premeščenje regimentov privolili. Da se to vendar sedaj godi, to se imamo zahvaliti ministru grofu Taaffeju, ki je Čeha potolažil in spravil v državni zbor.

Dalje se imamo zahvaliti pridnim volilcem, ki so l. 1879 izvolili pridne narodne in konservativne poslance. Ti so nemške liberalce potisnoli v manjšino svitlega cesarja pa precej prepričali, da so Slovani jednako konservativnim Nemcem najzvestejši Avstrijani. No, in vled tega se je sklenola in začela izvrševati prememba, ki je našemu vojaštvu in celej Avstriji v neizmerno korist.

V 8 dneh zamoremo sedaj na vsako mejo, bodi rusko, turško, nemško ali italijansko postaviti številno armado, ki je vsakemu sovražniku kos.

Bog daj, da bi tega ne bilo kmalu treba.

Loterijue srečke v prid „Narodnemu domu“ v Ljubljani.

Slovenci: Ni še popolnem preteklo sedem mesecev od onega časa, ko smo s prvim pozivom stopili pred Vas. Navdajala je takrat naša srca nada in bojazen; nada, da boste prav umeli plemenito namero našo ter nas v izpeljavi njene izdatno podpirali; bojazen, da utegne glas naš ostati brez odziva v srcih Vaših. Bila je ta bojazen prazna; kajti od dne do dne množili so se darovi za „narodni dom“ in požrtvovalnost Vaša bila je do denašnjega dne taka, da je nadkrilila vse naše nade. Razumeli ste kacega pomena je „narodni dom“; razumeli, kako potrebno je to poslopje kot narodna ustanova in kako važna kot spomenik naše prebujenosti. Slovenci! Z denašnjim dnem nastopa druga in odločujoča doba v izpeljavi našega podjetja; visoko c. k. finančno ministerstvo dovolilo nam je namreč z odlokom št. 28558 od 29. septembra 1882 napraviti na korist društvu „Narodni dom“ veliko efektno loterijo in pripravivši vse, česar je za izpeljavo te loterije potrebno, stopamo danes zopet pred Vas. — In zopet apeliramo na rodoljubno požrtvovalnost Vašo, proseč Vas, da se izdatno udeležite loterije s kupovanjem srečok, katere se pri vseh naših poverjenikih, pri vseh znanih slovenskih domoljubih ter pri vseh narodnih društvih dobivajo po 1 fl. av. vred. Loterija ta uravnana je jako ugodno, kajti določenih je zanjo uže sedaj 2257 dobitkov, katere je upravni odbor društva „Narodni dom“ kupil za 15.000 gld.; to število dobitkov pa se bode pomnožilo še po takih, katere so posamezniki uže obljubili darovati. Nekateri dobitki so jako dragoceni, vredni po več sto goldinarjev; prvi dobitok pa presega vrednost 1000 fl. Razen zlatnine, srebrnine in drugih stalno vrednost imajočih predmetov določeni so za dobitke tudi razni gospodarski stroji, vozovi in živina; sploh je upravni odbor loterijo tako uravnal, da more zanimati vse stanovce. — Slovenci! od izida te loterije je odvisno, kedaj se bode sezidalo ponosno poslopje „narodni dom“. Vi vsi gotovo z nami vred želite, da se to izvrši čem preje mogoče; priporočilo naše Vam torej bodi: kupujte srečke!

V Ljubljani, dne 1. novembra 1882.

Upravni odbor društva „Narodni dom“.

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, deželni poslanec, mestni odbornik, podpredsednik.

Dr. Alfonz Mosche, odvetnik, mestni odbornik, predsednik.

Fran Fortuna, županov namestnik in veletržec; Peter Grasselli, mestni župan, deželnega glavarja namestnik in hišni posestnik; Ivan Hribar, mestni odbornik in glavni za-

stopnik banke „Slavije“; Dr. Anton Jarc, stolni prošt; Josip Kušar, predsednik trgovinsko-obrtniške zbornice, mestni odbornik in hišni posestnik; Ivan Murnik, vitez Fran-Josipovega reda, tajnik trgovinsko-obrtniške zbornice; Dr. Fran Papež, odvetnik; Vaso Petričič, mestni odbornik, hišni posestnik in trgovec; Ferdinand Souvan, veletržec; Dr. Josip Stare, c. kr. finančne prokuratorje adjunkt in hišni posestnik; Dr. Valentin Zarnik, odvetnik, deželni poslanec in mestni odbornik; odborniki.

Gospodarske stvari.

Listje in šilovje, kolike je vrednosti za gozde.

Ako zemljišče v kakem gozdu, v katerem se ni grabila stelja, le površno pogledamo, bomo zapazili, da vsa zemljiščna površina obstoji iz več različnih plasti, ki pa niso ostro med seboj druga od druge ločene. Nad kamenjem in skalovjem, ki se še ni v svoje prvotne dele razkrojilo, se nahaja plast iz raznega kamnja večje ali manjše debelosti, nad to plastijo leži prst in nad prstjo gozdna stelja.

Stelja ali nastelj, pri nas tudi „štraja“ imenovana, se nareja iz mahovja, trave in plevela v zelenem, pa tudi suhem stanu in pa iz listja in šilovja, ki je s časom z drevja skalpalo. Stelja je gozdu to, kar je gnoj njivi, vrtu, travniku, sploh vsemu kmetovavskemu gospodarstvu.

V nji se nareja in nahaja ogeljna kislina, gnjilec in vse druge tvarine, iz katerih se posamezni organi in deli rastline narejajo in vstvarjajo. Pa ne samo to; s steljo so tudi v tesni zvezi fizikalne lastnosti gozdnega zemljišča sploh.

Med temi lastnostmi stoji pa na prvem mestu ona lastnost, katero imenujejo vodosprejemno sposobnost, to je namreč ona lastnost, ktera dela zemljišče zmožno veliko množino kapljiivo tekoče vode na enkrat v se sprejeti, to vodo pa le po malem v spodnje zemljiščne plasti spuščati.

To lastnost pa imajo med vsemi mehničnimi zmesninami gozdnega zemljišča ravno naj bolj deli gozdne stelje v visoki meri. Naj več posrkajo vode med svoje dele razne sorte mahovja, izmed katerih nektare, kakor je skušnja pokazala, pet, celo devetkrat toliko vodo, kolikor same težijo, v se in sicer na enkrat vzeti.

In zato pa tudi zalaga gozd leto in dan z vrelec, ki nikdar ne posahnejo doli in ravnine z vodo, gozd vravnava vodno stanje rek in potokov, pa tudi razmere vlage in toplote v zraku, deluje ugodno na napravo rose, megle

in oblakov, zabranjuje škodljive učinke manjših in umerjava škode večjih ploh, povodenj, plazov in zemljiščnih utrgov. Gozd je toraj ne gledé na denarno vrednost lesa za podiranje godnega, po katerem se v potrebi gotovo ne pozabi seči, pravi pomagavec v sili.

Zato pa tudi zasluži, da mu je kmetovavec hvaležen in da mu vsaj glavne žile, za njegovo življenje potrebne ne podreže, to je, da ga po nespametnem ne slači stelje.

(Konec prihodnjič.)

Kakšna kamra je dobra za mleko?

Dobra mlečna kamra mora biti popolnoma suha in skoz in skoz snažna in čista. Naj bolje kaže, če se na severni strani poslopja nekaj vglobljena v zemljo napravi. Pod mora biti ali iz cementnega apna ali pa iz kamnenih plošč.

Imeti mora okna z zatvornicami, tako da se mora pristop zraka vravnati. Ako se z mlekom na navaden način postopa in mleko v plitvih latvicah neshlajeno postavlja tako mora kamra dosti velika biti, da se morejo vse posodice na pod postaviti.

Krivo je namreč, kar se pa le prepogosto nahaja, da se mlečne posodice jedna na drugo postavlja, ker tako zrak ne more popolnoma do mleka, kateri naj bolj mleko hrani. Vrh tega so gornje posodice tudi vplivu hlapov izpostavljene, kateri iz spodnjih posodice puhtijo. Da je mleko dobro in koristno, če pride z zrakom v dotiko, se da lahko dokazati. V pokriti posodi se mleko prej vsiri, kakor v odkriti, če so druge razmere sicer jednake. Mlečna kamra mora celo dojbo od dveh dnij sprejeti, če se vse mleko za nasmetovanje postavi; kjer se le eden del mleka za to postavi, tam tudi manjši prostor zadostuje.

Sejmovi 19. dec. Teharje, 21. dec. sv. Tomaž nad Laškim, 23. dec. v Brežicah.

Dopisi.

Iz Maribora. (Volitve — župan — most). Prebivalci koroškega predmestja želijo most dobiti čez Dravo, da stopijo v zvezo z nasprotnim obrežjem pri sv. Jožefu. Temu pa nasprotujejo meščani graškega predmestja. Vsled tega je bilo meščanstvo pri volitvah v mestni zastop razklano na dve stranki. Zmagali so v III. in II. razredu koroščaki. Slovenci se iz mnogih uzrokov niso hoteli udeležiti. Stari župan dr. Reiser je pa vse častne službe odložil in za čas volitev potegnil na nemško k svojemu tastu v Lipskem. Slovencem ostane v slabem spominu, ker je hotel zabraniti v postavljenju Slomšekovega spomenika v stolnej cerkvi. Motil je pa le svečanost, ker druga ni mogel doseči. Sicer pa moremo opomniti, da je